

Finansrapport Farsund

Forvaltning av gjeldsportefølje og finansieringsavtaler

Rapport 2021 1 januar til 31 august

(Rapportdato 31. august, utskrevet 6. september 2021)

Innholdsfortegnelse

Forbehold

- Side 3: Oppsummering og nøkkeltall – del I**
- Side 4: Oppsummering og nøkkeltall – del II**
- Side 5: Fordeling rentebinding**
- Side 6: Finansreglementets krav og strategi**
- Side 7: Porteføljens rentebindingstid og renterisiko**
- Side 8: Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko**
- Side 9: Utvikling i rentebindingstid**
- Side 10: Utvikling i gjennomsnittrente**
- Side 11: Utvikling i lånegjeld**
- Side 12: Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden**
- Side 13: Forfall og rentereguleringer i perioden**
- Side 14: Motpartoversikt lån**
- Side 15: Motpartoversikt rentebytteavtaler**
- Side 16: Markedskommentar**
- Side 17: Ordliste, forklaringer og beregninger**

- Appendiks I: Oversikt rentebetingelser og rentekostnader**
- Appendiks II: Stamdataoversikt**

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og kundens reglement for finansforvaltning. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre kunder, ikke for offentlig publikasjon eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om kunders eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer iht. selskapets gjeldende retningslinjer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, rentevilkår og risiko kan ha endret seg etter rapporteringsdato.

Historiske rentevilkår i porteføljer forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig rentevilkår. Fremtidige rentevilkår vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, konkurranseutsetting, kundens risikoramme, samt kostnader ved lån/verdipapirer.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere, Stamdata og kunde, BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges.

BCM vil sjekke av status mot kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er kunden selv som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av kunden.

BCM mottar ikke returprovisjon eller tilskyndelser fra tredjeparter og selskapets eneste inntektskilde er kunden.

Oppsummering og nøkkeltall – del I

Nøkkeltall	31.08.2021	01.01.2021	Forklaring	Kommentar
Total lånegjeld	Kr. 1 087 990 401	Kr. 1 001 562 490	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.	
Rentebindingstid (inkl. rentebytteavtaler med fremtidig oppstart dersom det finnes slike i porteføljen).	1,68 ÅR	2,06 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast, hensyntatt alle kontantstrømmer (rentebetalinger, avdrag og hovedstol). Dersom en låneportefølje uten avdrag og årlige rentebetalinger har rentebindingstid på 1 betyr det at porteføljen i gjennomsnitt har en rentebinding på 12 måneder. Rentebindingstid er et kontantstrøm basert nøkkeltall og benyttes fremfor durasjon som er basert på markedsverdier.	
Vektet gjennomsnittrente	0,90 %	1,07 %	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.	
Kapitalbinding	2,69 ÅR	-	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringsrisiko har porteføljen alt annet like.	

Oppsummering og nøkkeltall - del II

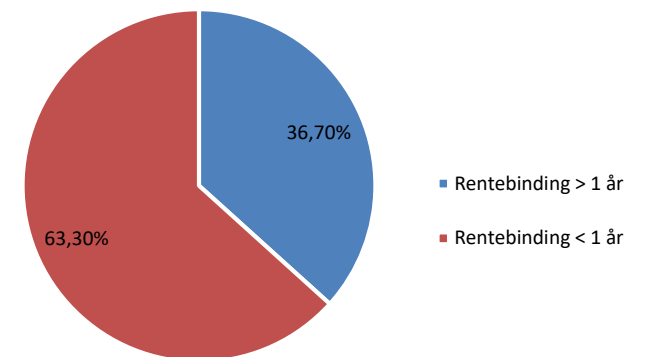
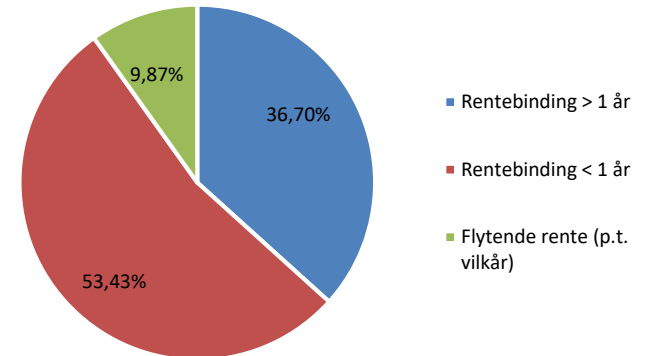
Nøkkeltall	31.08.2021	01.01.2021	Forklaring	Kommentar
Derivat volum (i % av gjeld)	35,13 %	-	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) i (%) forhold til lånevolum.	
Rentebinding under 1 år	63,30 %	-	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som har renteregulering innenfor det nærmeste året.	
Kapitalbinding under 1 år	33,42 %	-	Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljen som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.	
Rentesensitivitet (1 %-poeng økning)	Kr. 6 887 354	-	Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning i det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %). Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p. a. 1 år frem i tid ved 1%- poeng økning i det generelle rentenivået. Måltallet er lineært.	

Fordeling rentebinding

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	399 255 000	36,70 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	581 325 000	53,43 %
Sum rentebinding	980 580 000	90,13 %
Flytende rente (p.t. vilkår)	107 410 401	9,87 %
SUM	1 087 990 401	100,00 %

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	399 255 000	36,70 %
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	688 735 401	63,30 %
SUM	1 087 990 401	100,00 %

Fordeling

Forklaring til tabeller og grafer

Tabellene over viser fordelingen for gjeldsporteføljen angitt ved bruk av enkel rentebinding. Lån med rentebinding over 1 år er fastrentelån eller obligasjonslån med gjenværende rentebinding over 1 år på rapporteringsdato. Lån med flytende rente er sertifikat, obligasjoner og gjeldsbrevlån med gjenværende rentebinding under 1 år. Dersom porteføljen inneholder lån med p.t. vilkår har de 14 dagers rentevarsel og oppsigelsestid og en rentebinding på $14 / 365 = 0,04$. Dersom porteføljen inneholder lån med Nibortilknytning (3 eller 6 MND) er de sortert som lån med rentebinding under 1 år. Det er til enhver tid gjenværende rentebinding som er utgangspunkt for beregning av om fastrentene er under eller over 1 år. Figurene viser grafisk fordeling av gjeldsporteføljen målt ved bruk av enkel rentebinding. Alle lån som er medtatt i beregningen er gjengitt i "stamdataoversikten" som er vedlagt denne rapporten.

Finansreglementets krav og strategi

Krav i gjeldende reglement	Status	Kommentar
Kommunen skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning kan oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen skal ha midler til å dekke sine løpende betalingsforpliktelser ved forfall og sikre stor grad av forutsigbarhet i kommunens finansielle stilling. Lånte midler skal over tid gi lavest mulig totalkostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behov for forutsigbarhet i lånekostnader.	OK	
Låneopptak skal gjennomføres i tråd med KommuneLovens bestemmelser §14-14, §14-15, §14-16 og §14-17. Det kan også tas opp lån til refinansiering av eksisterende gjeld.	OK	
Låneopptak skal skje i henhold til kommunestyrets vedtatte investeringsbudsjetter og likviditetsbehov: <ul style="list-style-type: none"> • Det kan kun tas opp lån i norske kroner. • Det er adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet • Finansiering kan skje gjennom finansiell leasing. • Den maksimale avdragstiden på kommunens samlede gjeld skal være i samsvar med vedtak og gjeldende regelverk for minimumsavdrag. • Et enkelt innlån kan ikke utgjøre mer enn 30 prosent av gjeldsporteføljen 	OK	
Porteføljen kan ta i bruk rentebytteavtaler (renteswaps), renteopsjoner (rentetak og rentegulv), og fremtidige renteavtaler (FRA) på samlet gjeldsportefølje. Bruk av andre ikke-rentebærende finansielle instrumenter tillates ikke. Det er ikke tillatt å løsrive rentederivathandelen fra den øvrige finans- og gjeldsforvaltningen, og beregninger under punkt b) skal inkludere rentederivatkontrakter.	OK	
Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnader.	OK	
Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall	OK	
Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (durasjon – vektet rentebindingstid) på samlet rentebærende gjeld skal til enhver tid være mellom 1 og 5 år.	OK	
50% flytende rente og 50% som skal vurderes ut fra markedssituasjonen	OK	
Andelen av gjeldsporteføljen som har fast rente, bør fordeles i 1 til 5 års segmentet på en slik måte at kommunen får lavest mulig refinansieringsrisiko.	OK	

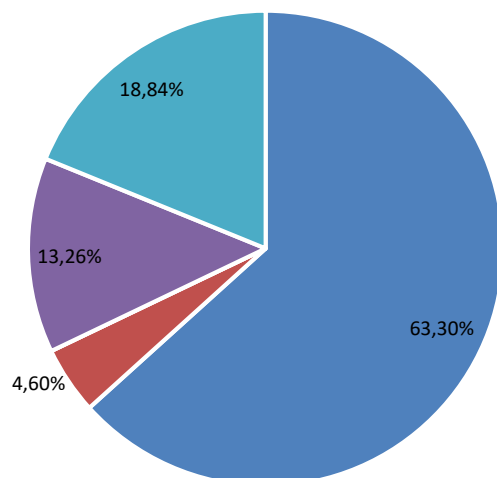
Krav til forvaltning av gjeldsporteføljen i henhold til gjeldende finansreglement. Kommentarer kun dersom det er avvik fra finansreglementet.

Porteføljens rentebindingstid og renterisiko

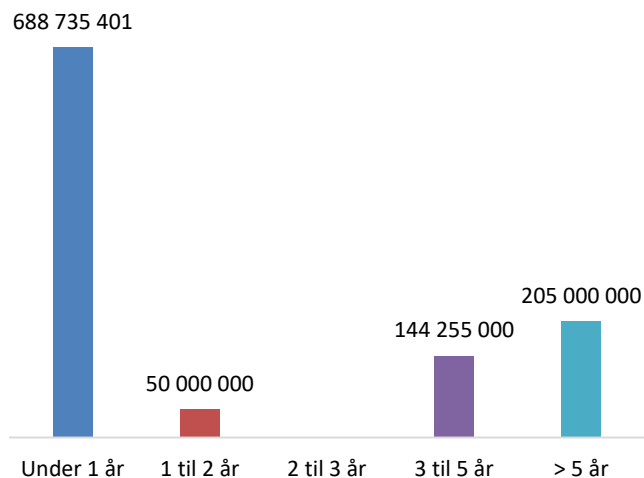
Intervall	Pålydende i NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1% renteøkning
Under 1 år	688 735 401	0,09	63,30%	63,30%	kr 6 887 354
1 til 2 år	50 000 000	1,29	4,60%	67,90%	kr 7 387 354
2 til 3 år	0	0,00	0,00%	67,90%	kr 7 387 354
3 til 5 år	144 255 000	3,43	13,26%	81,16%	kr 8 829 904
> 5 år	205 000 000	5,73	18,84%	100,00%	kr 10 879 904
SUM	1 087 990 401	1,68	100,00%		

Rentebindingsintervall i % av porteføljen

■ Under 1 år ■ 1 til 2 år ■ 2 til 3 år ■ 3 til 5 år ■ > 5 år

Rentebindingsintervall i NOK

Kommentar

Rentebindingstid brukes ofte for å måle renterisiko. Det gir et uttrykk for hvor følsom kontantstrømmene til lånene er for en endring i markedsrentene. Man kan se på rentebindingstid som vektet gjennomsnittlig rentebinding for et lån eller en plassering. Porteføljens rentebindingstid er i tabellen målt ved slutten av rapporteringsperioden.

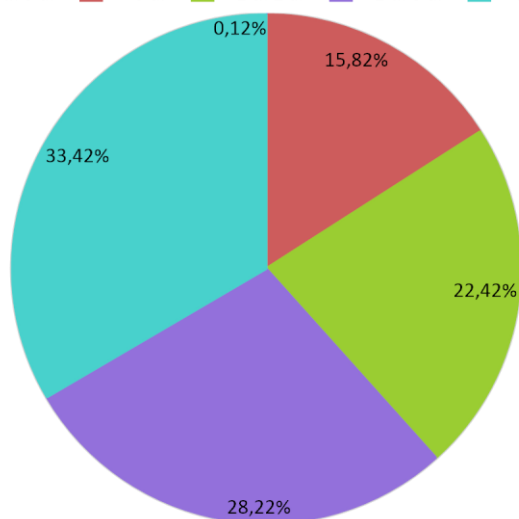
Rentebindingen er i tråd med finansreglement og rentesikringsstrategi, hvor forutsigbarhet i rentekostnadene er et viktig element. Porteføljer med rentebindingstid under 1 år vil være svært sensitive for bevegelser i markedsrentene. Porteføljer med rentebindingstid over 5 år vil ha svært forutsigbare rentekostnader i de kommende årene. Alt annet like vil en slik forutsigbarhet ha en pris / «forsikringspremie», som må vurderes opp mot reduserte rentekostnader. Kolonnen økning i rentekostnad ved 1%- poeng renteøkning viser økt årlig rentekostnad om 1 år, om 2 til 3 år, om 3 til 5 år og om 5 år dersom renten stiger med 1%-poeng. Dvs. når alle bindingene i porteføljen er løpt ut vil økt rentekostnad være 1% x total gjeld.

Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko

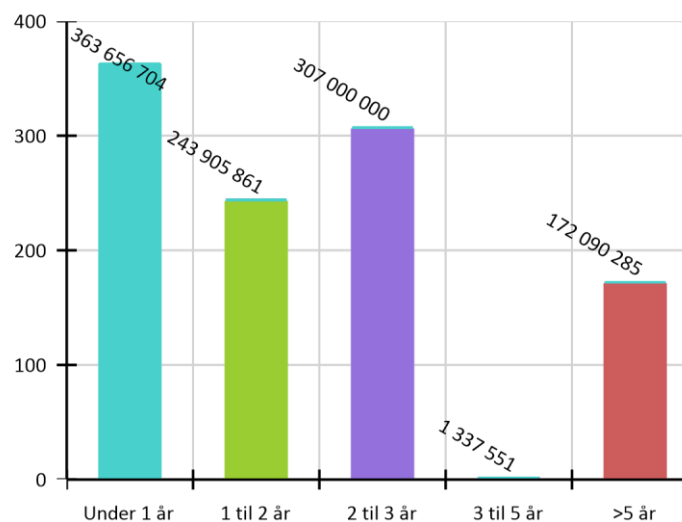
Forfallsintervall	Pålydende i NOK	Kapitalbinding	Prosentvis andel av porteføljen	Kommentar
Under 1 år	363 656 704	0,26	33,42%	Tabellen viser gjenværende tid frem til forfallstidspunkt for lånene i porteføljen. Det er tatt hensyn til kapitalbevegelser som f.eks. avdrag i beregningene. Desto høyere tall desto lavere refinansieringsrisiko. Et 3MND sertifikat vil ved inngåelse ha 0,25 i kapitalbinding. Figurene viser en grafisk fremstilling av refinansieringsrisikoen i porteføljen. Porteføljer med kapitalbinding under 1 år har et stort kapitalbehov det kommende året. Porteføljer med kapitalbinding over 5 år antas å ha en «normal» forfallsstruktur. Porteføljens kapitalbinding må vurderes ut fra et kostnads-, rente og porteføljeperspektiv. Korte lån er normalt sett vesentlig billigere enn lengre lån. Beregninger av nøkkeltall er gjort ved bruk av lånets nedbetalingsprofil, långiver har ofte en mulighet til å kreve førtidig innfrielse slik at juridisk løpetid kan avvike.
1 til 2 år	243 905 861	1,20	22,42%	
2 til 3 år	307 000 000	2,27	28,22%	
3 til 5 år	1 337 551	4,44	0,12%	
>5 år	172 090 285	10,66	15,82%	
SUM	1 087 990 401	2,69	100,00%	

Forfallsintervall i % av porteføljen

3 til 5 år   >5 år   1 til 2 år   2 til 3 år   Under 1 år

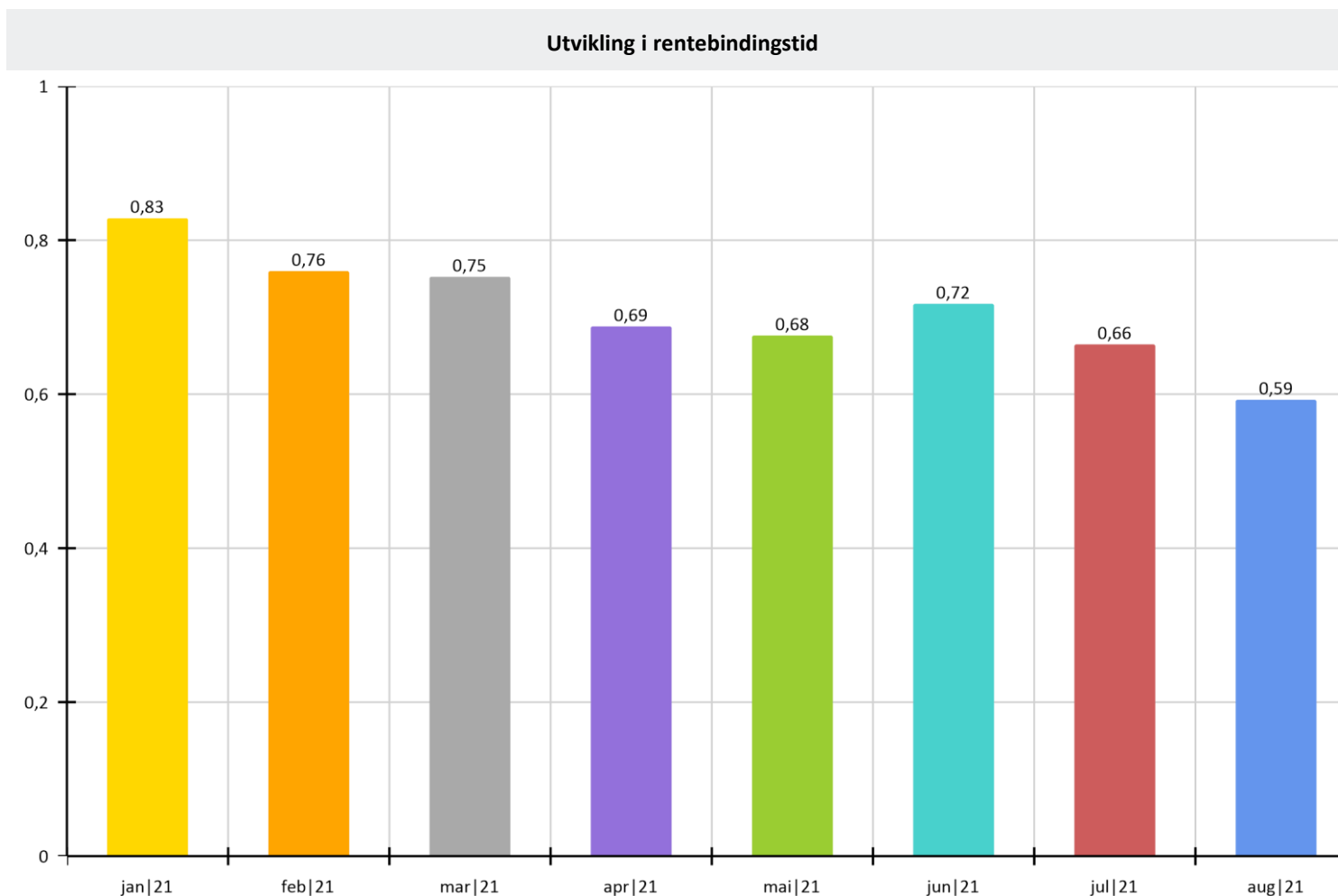

Forfallsintervall i NOK

Utvikling i rentebindingstid

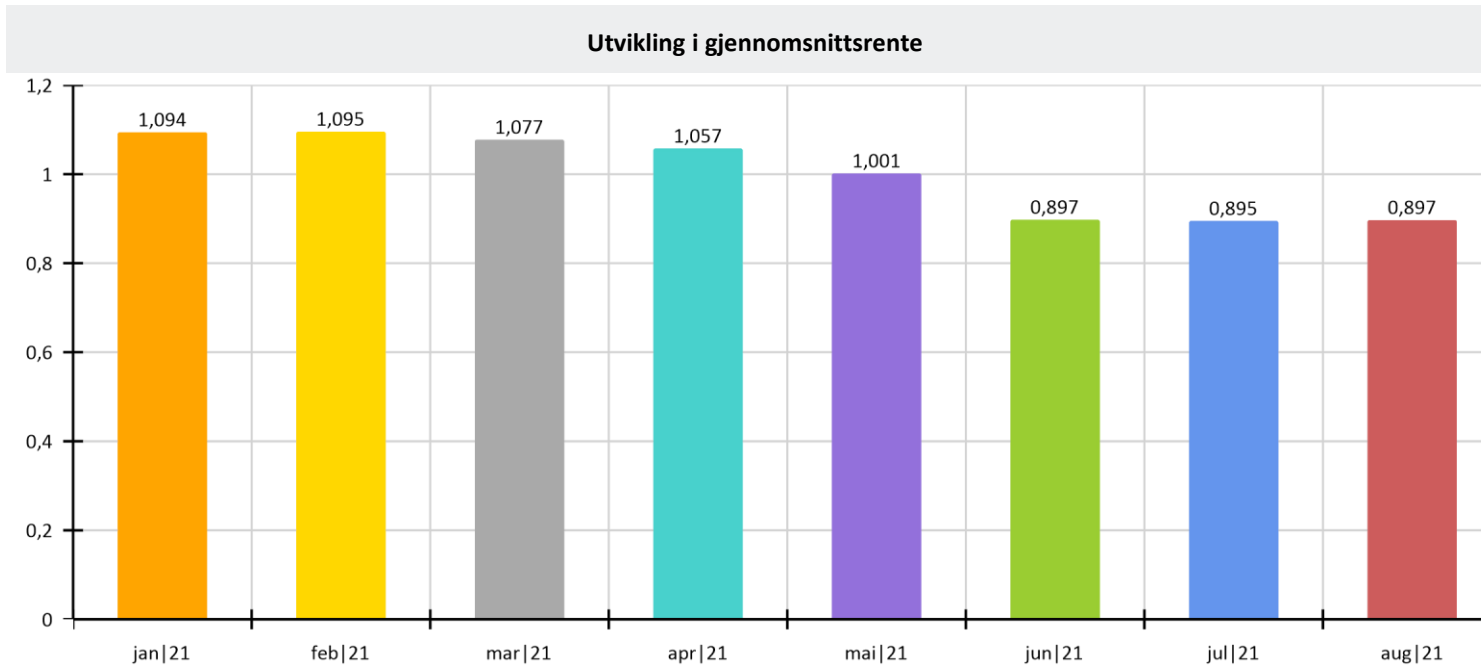
Kommentar

Rentebindingstid er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir rentebindingstid i antall år.

Utvikling i rentebinding er beregnet eksklusiv rentebytteavtaler med fremtidig oppstart. Se side 3 for beregninger inklusiv fremtidige rentebytteavtaler.

Utvikling gjennomsnittrente

Kommentar

Vektet gjennomsnittrente er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir gjennomsnittrente i %.

Porteføljen og markedsrenter

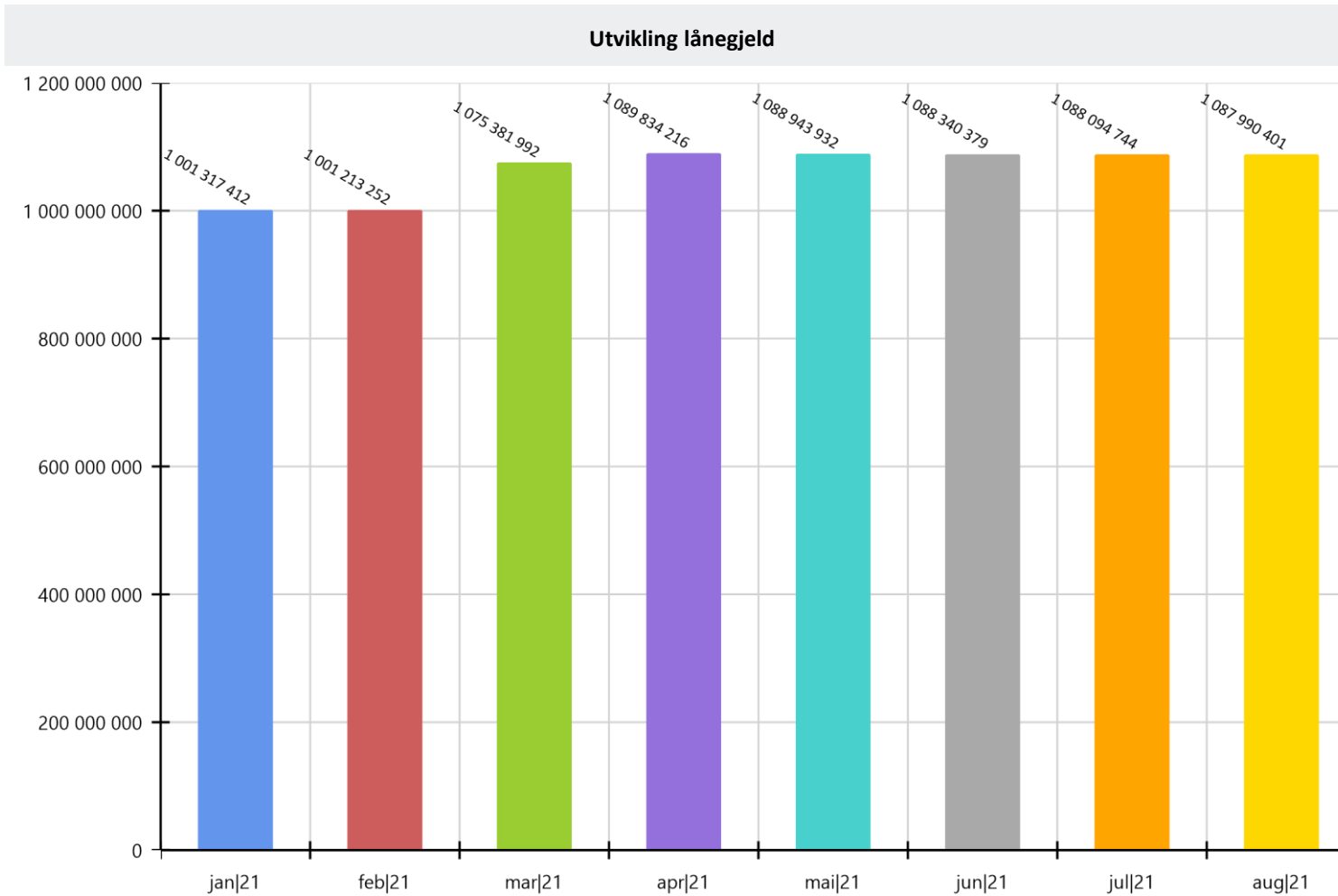
(Rentene er justert for kredittmargin (påslag), og indikerer derfor faktiske lånerenter for angitt løpetid)

Vektet gjennomsnittrente	P.T.KBN	Norges Bank (foliorenten/styringsrenten)	3 MND	6 MND	12 MND	3 År	5 År
0,90 %	0,90 %	0,00 %	0,48 %	0,61 %	0,90 %	1,51 %	1,81 %

Markedsrenter og porteføljens betingelser

Ved utløpet av rapporteringsperioden

Utvikling i lånegjeld

Kommentar

Lånegjeld er målt ved utgangen av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksene angir lånegjeld i kroner.

Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Lånenummer	Kommentar
SpareBank 1 Markets	22.01.2021	98 000 000	0,405	23.01.2023	NO0010920721	Refinansiering av NO0010894132. 2 år 3 mnd FRN ble valgt slik at forfallene kommende 12 måneder ikke skal overstige grense fastsatt i finansreglement. Kommunen har en relativt høy andel rentesikring, slik at flytende rente ble ansett fornuftig for dette lånet
KBN	17.03.2021	207 000 000	0,330	18.09.2023	20210068	Refinansiering av KBN 20190159 (MNOK 131) og årets låneopptak (MNOK 76). 2,5 år 3 mnd FRN ble valgt slik at forfallene kommende 12 måneder ikke skal overstige grense fastsatt i finansreglement. Kommunen har en relativt høy andel rentesikring, slik at flytende rente ble ansett fornuftig for dette lånet
Husbanken	19.04.2021	15 000 000	0,827	01.05.2051	11544253	
DNB	18.05.2021	118 000 000	0,400	18.11.2021	NO0011001885	Refinansiering av NO0010906126. Lånet ble refinansiert som et sertifikatlån for å utnytte de lave rentene i sertifikatmarkedet og redusere porteføljens gjennomsnittsrente. 6 mnd løpetid ble valgt for å få et forfall i slutten av året som kan brukes til å betale resten av årets avdrag.
KBN	21.05.2021	100 000 000	0,590	21.05.2024	20210186	Refinansiering av KBN 20160555. 3-års FRN ble valgt for å redusere marginpåslaget på lånet.

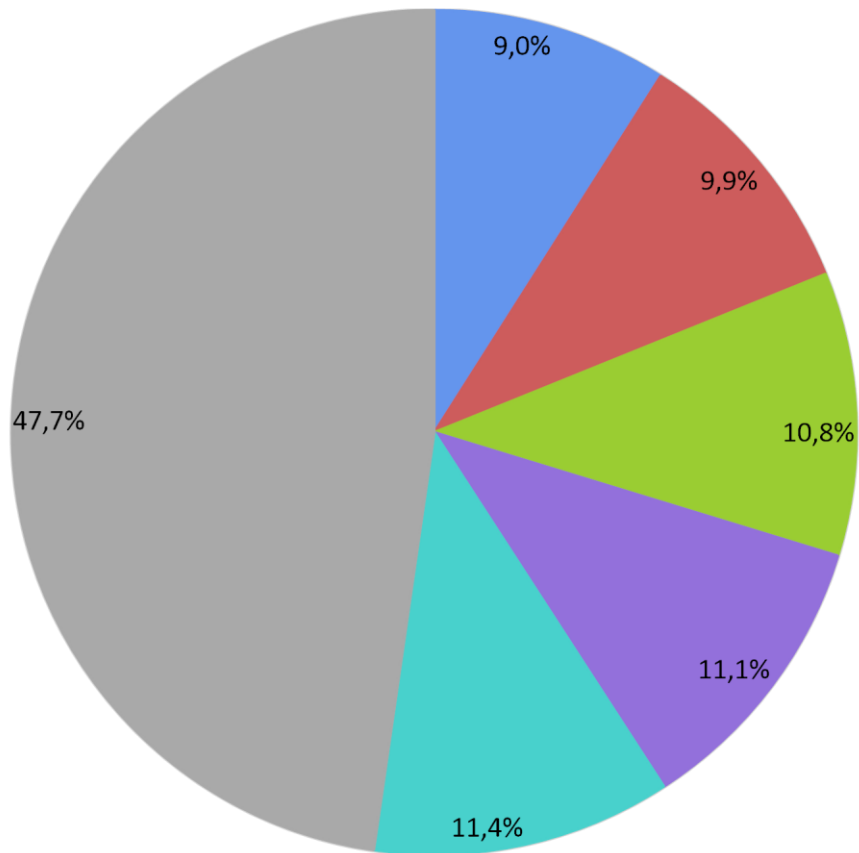
Forfall og rentereguleringer i perioden

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Lånenummer	Kommentar
Swedbank FS	22.09.2020	98 000 000	0,400	22.01.2021	NO0010894132	
KBN	17.06.2020	131 000 000	0,520	17.03.2021	20190159	
DNB	16.11.2020	118 000 000	0,615	18.05.2021	NO0010906126	
KBN	21.08.2020	100 000 000	0,950	21.05.2021	20160555	

Motpartsoversikt lån

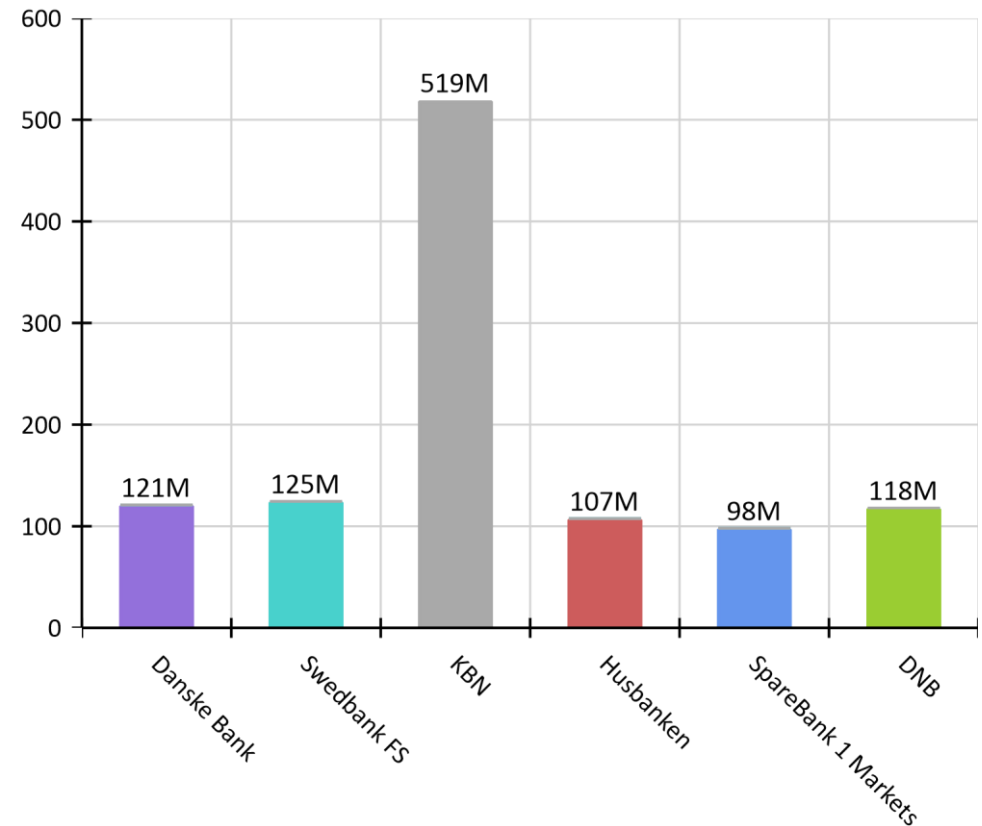
Motpartsoversikt i prosent

- SpareBank 1 Markets
- Husbanken
- DNB
- Danske Bank
- Swedbank FS
- KBN

Motpartsoversikt i NOK

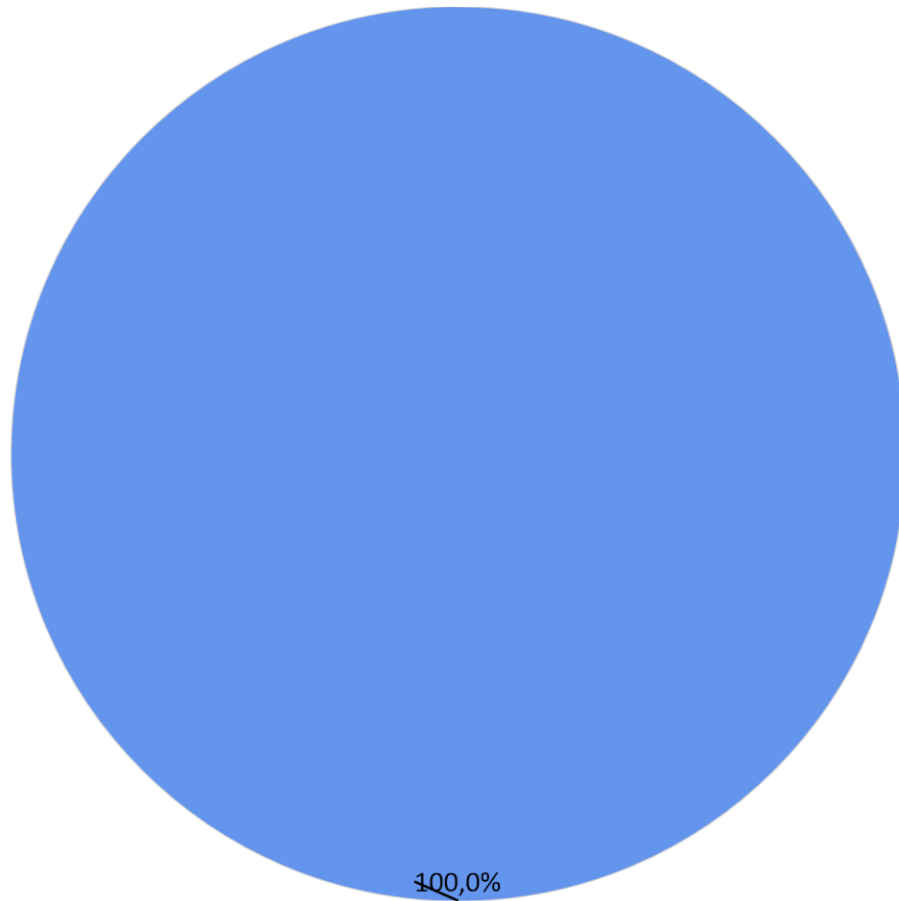
- KBN
- Swedbank FS
- Danske Bank
- DNB
- Husbanken
- SpareBank 1 Markets

Motpartsoversikt rentebytteavtaler

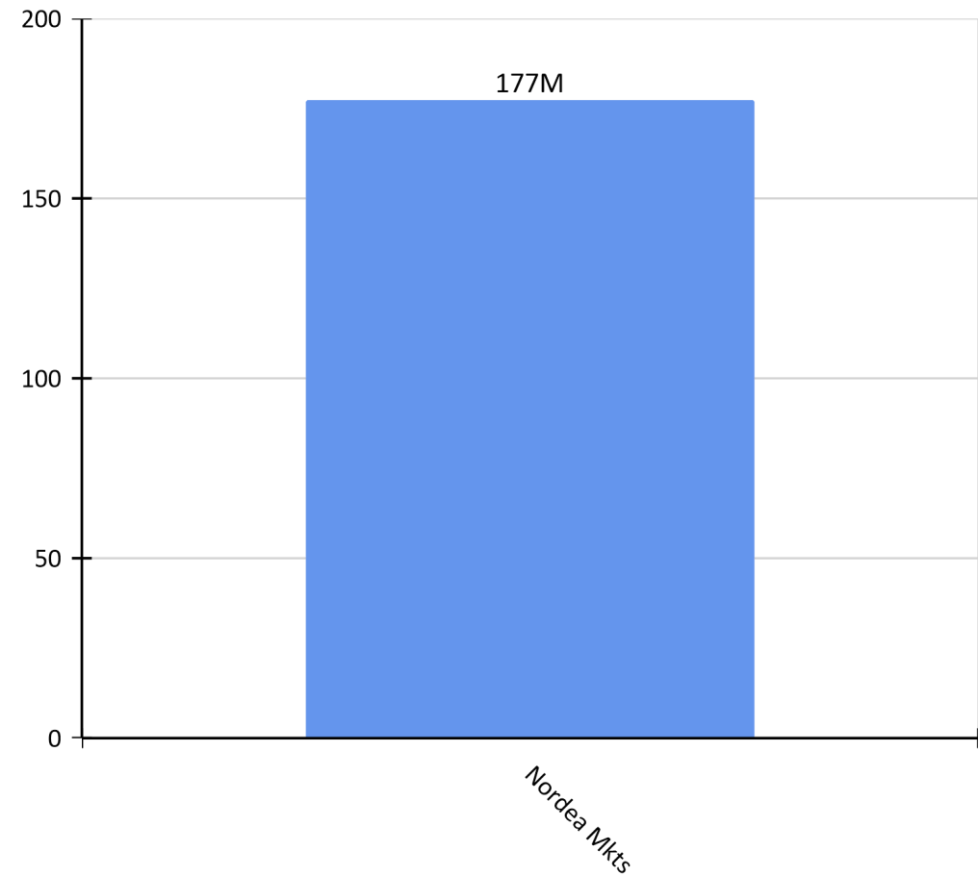
Motpartsoversikt i prosent

Nordea Mkts

Motpartsoversikt i NOK

Nordea Mkts

Markedskommentar

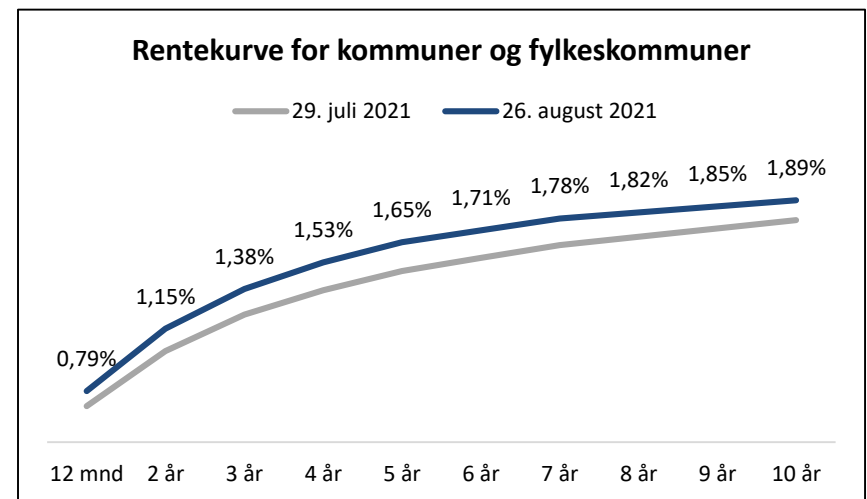
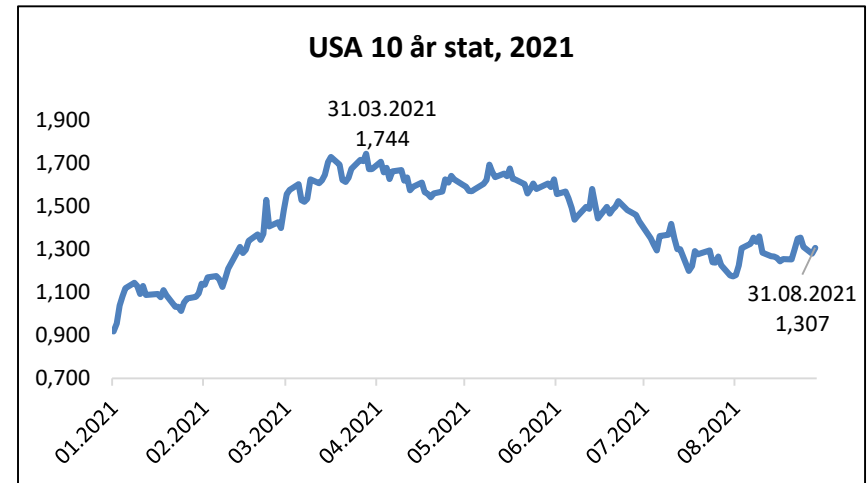
De siste ukene har vi sett nok en smitteoppgang i Norge og verden rundt. Deltavarianten har vært dominerende, og er skyld i de fleste tilfellene. Gjenåpningen av samfunnet tar noe av æren, selv om antall fullvaksinerte fortsetter å øke. Noen land har slitt med å overbevise vaksineskeptikere, men heldigvis har det vært stor etterspørsel for vaksinen i Norge. Selv med høye smittetall virker det som at deltavarianten er håndterbar, men nervøsiteten for ytterligere mutasjoner vaksinen ikke er like effektiv mot gjestår.

Oppblomstringen av deltavarianten har ført til innstramminger og gjeninnførte tiltak i flere land. For eksempel, flere stater i USA har gjeninnført munnbindanbefalinger innendørs, og blant annet Frankrike har trappet opp reglene rundt vaksinepass. I tillegg til restriksjonen har frykten for smitte ført til at store deler av befolkningen tar mer bevisste valg for å unngå smitte. Effekten av dette har vi sett på økonomiske indikatorer: PMI, en indikator på økonomisk aktivitet i USA, falt fra 59,9 til 54,4 i løpet av august. I tillegg har amerikanske jobbtall vist en økning på 374 000 ansettelser i august, langt under estimatet på 600 000.

Så langt i 2021 har inflasjonen til stadighet medført frykt i markedet, men til tross for dette har fokuset i det siste skiftet over til «tapering» - en gradvis nedtrapping i kjøpet av over 120 mrd Dollar i verdipapirer av den amerikanske sentralbanken. All oppmerksomheten ble rettet til Jackson Hole konferansen hvor forventningen var at FED-sjefen Jerome Powell skulle komme med avklaringer rundt en eventuell nedtrapping i verdipapirkjøpet. Konferansen kom og gikk, og som forventet nevnte Powell at det vil bli aktuelt for en nedtrapping senere i år dersom den økonomiske gjeninnhenting fortsetter.

En aktivitetsrik august har ikke ført til uvanlige store bevegelser i rentene. Etter en økning i begynnelsen av måneden har Amerikansk 10-års stat holdt seg rundt 1,30%-nivået, fortsatt en del under årets høyepunkt på 1,74% i slutten av mars. I forkant av rentemøtet i slutten av september har pengemarkedsrentene økt gradvis i løpet av august: 3 mnd Nibor startet august på 0,32%, og steg 10 punkter til 0,42% ved månedsslutt. Det blir interessant å se om Norge står fast ved rentesynet som tilsier 5 rentehevinger i løpet av 2021 og 2022 eller om de revurderer utsiktene sine.

Aktiviteten i lånemarkedet har tatt seg opp etter sommerferien, og kommuner låner for følgende indikerte renter ved månedsslutt: 3 år til 1,38%, 5 år til 1,65%, 7 år til 1,78% og 10 år til 1,89%. Kredittmarginene har vært stabile for nok en måned, og er som følger: 2 år på 0,09%, 3 år på 0,15%, 5 år på 0,26%, 7 år på 0,32% og 10 år på 0,37%. Sertifikatrentene har økt i august som følge av økende pengemarkedsrenter: 3 mnd på 0,31%, 6 mnd på 0,55% og 12 mnd på 0,79%.

Kilde: Bergen Capital Management AS / Norges Bank / Thomson Reuters Refinitiv / DNB Markets, 10. september 2021

Ordliste, forklaringer og beregninger

Deflasjon er reduksjon i det generelle prisnivået på varer og tjenester. Det motsatte av deflasjon er inflasjon.

Derivatvolum er en betegnelse på beholdning av derivat i % av samlet gjeld. Et derivat er et verdipapir der verdi avhenger av et underliggende aktivum på et fremtidig tidspunkt. F.eks. rentebytteavtale eller FRA.

Durasjon er den vektete gjennomsnittstiden til renteregulering på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer. Durasjon måler prissensitivitet til et lån med hensyn til endringer i renten. Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før kontantstrømmene (renter og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er følsom for renteendringer. Durasjon baseres på beregning av markedsverdi, rentebinding er mer kontantstrømbasert og antas å være mer egnet som risikomål i offentlig sektor.

Fastrente er definert som gjeldsbrevlån eller obligasjoner som har gjenværende rentebinding på over ett år.

Finansreglement gir en samlet oversikt over fullmakter, rammer og retningslinjer for finansforvaltningen. Det fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Flytende rente er definert som gjeldsbrevlån, sertifikat og obligasjoner som har gjenværende rentebinding under ett år.

Forfallsdato er den spesifikke dagen en inn- eller utbetaling skal skje på (betalingsfrist).

Gjeldsbrevlån er den mest benyttede låneformen i bankene. Lån blir knyttet til et gjeldsbrev. Det er et dokument hvor låntaker erklærer å skyldte penger. I gjeldsbrevet står det bestemmelser som regulerer forholdet mellom låntaker og långiver. Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt utsteder gjeldsbrevlån med flytende – og fastrente samt gjeldsbrevlån med sertifikat og obligasjonsvilkår.

Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjon måles vanligvis ved veksten i konsumprisene. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken rettes inn mot lav og stabil inflasjon. Det operative målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 prosent.

Kapitalbinding er volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. F.eks. vil et 3 måneders sertifikat ha 0,25 i kapitalbinding på oppstartstidspunktet.

Konsumprisindeksen (KPI) er et mål for prisnivået til konsumprodukter og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Den prosentvise endringen i KPI brukes ofte som et generelt mål for inflasjon i en økonomi.

Kredittmargin (spread) er rentedifferansen mellom kredittobligasjonen og swaprente med samme løpetid. I det norske markedet benyttes swaprenten som målestokk, mens man i Euromarkedet noen ganger benytter statsrenten.

Kredittrisiko er risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Kupongrente er den faste renten på obligasjoner ved utstedelsestidspunktet. Når det generelle rentenivået synker vil en gitt kupongrente bli mer attraktiv og kursen på obligasjonen vil stige. Når det generelle rentenivået stiger blir effekten motsatt.

ISIN (lånenummer) er et nummer som brukes for å identifisere ulike verdipapirer, inkludert gjeldspapir, aksjer, opsjoner, derivater og rentederivater.

Markedskommentar er beskrivelse av dagens økonomiske situasjon og den fremtidige situasjonen basert på tolkninger av tilgjengelig informasjon. Uttalelsene reflekterer oppfatninger på det tidspunktet de ble laget, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten forvarsel.

Markedsrisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktasjoner i finansielle markeder.

Motpartsrisiko er forstått å være den type og grad av risiko forbundet med hver part i en avtalefestet ordning og risiko for at den andre parten opprettholder sine forpliktelser. For lån antas motpartsrisikoen for låntager å være lav. For rentebytteavtaler må motpartsrisiko vurderes ved kontraktsinngåelse.

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider, som skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, «spot».

Nøkkeltall anvendes innen økonomi for å sammenligne selskaper eller organisasjoner og deres virksomhet. Nøkkeltall som er fremhevet i rapporten antas å være spesielt viktig for den aktuelle kommune eller kunde.

Obligasjon er et standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, utbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringer avtales ved utstedelsen av obligasjonen.

Oppgjørsrisiko er risiko for tap og likvidetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørfunksjonene. Oppgjørsrisiko omfatter kredittrisiko, likvidetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Oslo børs er Norges eneste regulerte markeds plass for omsetning av aksjer, egenkapitalbevis og andre verdipapirer, som derivater og obligasjoner.

P.a. rente er en enkel beregning for å vise forventet rentekostnad de neste 12 månedene. Beregnet som restgjeld x kupong.

P.t. rente er en rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som vanligvis følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.

Påløpte renter viser akkumulerte, ikke betalte renter for det aktuelle lånet på rapporteringstidspunkt. Påløpte renter pr. 31. desember er således det rentebeløpet som skal anordnes til dette året. Påløpte renter i rapporten er beregnet med utgangspunkt i lånets stamdata. Husbanken har egne beregningsmetoder som ikke lar seg gjenskape på en enkel måte. Påløpte renter beregnet for Husbanklån kan derfor avvike noe. Påløpte renter er beregnet pr. t +1 på tilsvarende måte som for årsoppgaver.

Rapporteringsperiode er den aktuelle perioden som det rapporteres for. Rapporteringsdato og intervall er angitt på rapportens forside.

Refinansieringsrisiko er risikoen for at lån som forfaller ikke får ny finansiering og dermed må innfris. For fylkeskommuner og kommuner gjenspeiles denne risikoen i stor grad i volatiliteten i kredittmarginen som kan endre seg ved hver refinansiering. Risikoen kan reduseres ved å forlenge løpetiden i låneporteføljen, og ha tilstrekkelig likviditet til å dekke forfall eller tilgang til andre former for kreditt.

Rentebetingelser er til enhver tid gjeldende betingelser knyttet til det enkelte lånet.

Rentebindingstid (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler.

Rentebinding inklusive forwardkontrakter (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjenstående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler. Denne varianten av nøkkeltallet tar hensyn til rentebytteavtaler som har oppstart frem i tid.

Rentebytteavtale (også kjent som renteswap) er en finansiell avtale om å bytte rentebetingelser for en periode. Et eksempel er å gå fra flytende rente til fastrente på et lån.

Rentefølsomhet sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved rentendringer. Måler prisfølsomheten til et fond ved mindre parallelle endringer på rentekurven.

Rentekostnad er kostnaden ved å låne penger. Betegnelse på den delen av betalte renter som skal anordnes på det spesifikke året.

Renteregulering er endring av lånerenten en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i lånekontrakten.

Renterisiko kan deles i markedsbasert- og kontantstrømbasert risiko. Markedsbasert renterisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i renten. Kontantstrømbasert risiko er risiko for økte rentekostnader ved økninger i det generelle rentemarkedet.

Sertifikat er et rentebærende papir i likhet med obligasjoner. Forskjellen mellom papirene er at sertifikat har maksimal løpetid på ett år.

Stamdataoversikt viser en oppsummering av utvalgte sentrale betingelser og forutsetninger for de ulike lån, sertifikat og obligasjoner.

Styringsrenten er Norges Banks sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette representert ved foliorenten.

Swap (rentebytteavtale) er en avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente eller omvendt.

Tillitsmann i et obligasjonslån er en fellesrepresentant for obligasjonseierne hvis hovedoppgave er å ivareta deres interesser og rettigheter overfor låntaker. Tillitsmann i det norske markedet er vanligvis Nordic Trustee.

Total lånegjeld viser samlet lånegjeld som det rapporteres for. Samlet oversikt over lånene som inngår i rapporten finnes under kapittelet «stamdata».

Total rente er lånets gjeldende kupong, dvs. referanserente med tillegg av kredittmargin.

Valutakurs er prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktasjoner i valutakursen.

Vektet gjennomsnittrente er volumvektet gjennomsnitt av kupongrenter for lån og rentebytteavtaler.

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utstedere.

Oversikt rentebetingelser og rentekostnader

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Husbanken									
Lån	11491129	Husbanken	905 861	-3 748	0,827	0,000	0,827	7 491	0,08 %
Lån	11495300	Husbanken	156 704	-327	0,827	0,000	0,827	1 296	0,01 %
Lån	11495680.10	Husbanken	473 476	-1 582	0,827	0,000	0,827	3 916	0,04 %
Lån	11498058.10	Husbanken	864 075	-2 886	0,827	0,000	0,827	7 146	0,08 %
Lån	11498058.40	Husbanken	935 456	-3 125	0,827	0,000	0,827	7 736	0,09 %
Lån	11508847.30	Husbanken	2 360 356	-1 604	0,827	0,000	0,827	19 520	0,22 %
Lån	11512862.30	Husbanken	2 473 657	-1 681	0,827	0,000	0,827	20 457	0,23 %
Lån	11512862.40	Husbanken	1 254 920	-853	0,827	0,000	0,827	10 378	0,12 %
Lån	11516787.10	Husbanken	7 098 749	-9 972	0,827	0,000	0,827	58 707	0,65 %
Lån	11516787.40	Husbanken	1 336 937	-1 878	0,827	0,000	0,827	11 056	0,12 %
Lån	11520588.10	Husbanken	2 540 077	-3 568	0,827	0,000	0,827	21 006	0,23 %
Lån	11520588.40	Husbanken	2 574 204	-3 616	0,827	0,000	0,827	21 289	0,24 %
Lån	11520588.50	Husbanken	2 578 590	-3 622	0,827	0,000	0,827	21 325	0,24 %
Lån	11520595.30	Husbanken	2 642 279	-7 244	0,827	0,000	0,827	21 852	0,24 %
Lån	11524182	Husbanken	11 560 514	-31 694	0,827	0,000	0,827	95 605	1,06 %
Lån	11528856	Husbanken	4 320 169	-11 844	0,827	0,000	0,827	35 728	0,40 %
Lån	11532000	Husbanken	3 164 286	-6 596	0,827	0,000	0,827	26 169	0,29 %
Lån	11534851	Husbanken	6 604 984	-13 768	0,827	0,000	0,827	54 623	0,61 %
Lån	11537568	Husbanken	423 485	-1 161	0,827	0,000	0,827	3 502	0,04 %
Lån	11539819	Husbanken	14 363 762	-29 941	0,827	0,000	0,827	118 788	1,32 %
Lån	11541509	Husbanken	9 317 757	-31 124	0,827	0,000	0,827	77 058	0,86 %
Lån	11543243	Husbanken	14 460 103	-39 643	0,827	0,000	0,827	119 585	1,33 %
Lån	11544253	Husbanken	15 000 000	-41 803	0,827	0,000	0,827	124 050	1,38 %
			107 410 401	-253 281				888 284	9,87 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Kommunalbanken									
Lån	20150409	KBN	67 080 000	-755 153	2,370	0,000	2,370	1 589 796	6,17 %
Lån	20200116	KBN	145 000 000	-260 517	0,200	0,640	0,840	1 218 000	13,33 %
Lån	20210068	KBN	207 000 000	-144 210	0,200	0,130	0,330	683 100	19,03 %
Lån	20210186	KBN	100 000 000	-14 750	0,410	0,180	0,590	590 000	9,19 %
			519 080 000	-1 174 630				4 080 896	47,71 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Swap 14.12.2021									
Swap	1071378/1357041	Nordea Mkts	50 067 880	-371 365	3,380	0,000	3,380	1 692 294	4,60 %
Swap	1071378/1357041	Nordea Mkts	-50 067 880	23 073	0,210	0,000	0,210	-105 143	-4,60 %
			0	-348 292				1 587 152	0,00 %
Hovedbok, Swap 15.12.2022									
Swap	1574219/2165956	Nordea Mkts	50 000 000	-214 500	1,980	0,000	1,980	990 000	4,60 %
Swap	1574219/2165956	Nordea Mkts	-50 000 000	22 750	0,210	0,000	0,210	-105 000	-4,60 %
			0	-191 750				885 000	0,00 %
Hovedbok, Swap 23.05.2025									
Swap	1683410/2452785	Nordea Mkts	77 175 000	-23 924	1,240	0,000	1,240	956 970	7,09 %
Swap	1683410/2452785	Nordea Mkts	-77 175 000	7 910	0,410	0,000	0,410	-316 418	-7,09 %
			0	-16 014				640 553	0,00 %
Hovedbok, Verdipapirmarkedet									
Lån	NO0010864309	Danske Bank	121 000 000	-82 559	0,200	0,119	0,319	385 990	11,12 %
Lån	NO0011001885	DNB	118 000 000	-137 074	0,400	0,000	0,400	472 000	10,85 %
Lån	NO0010920721	SpareBank 1 Markets	98 000 000	-44 100	0,280	0,125	0,405	396 900	9,01 %
Lån	NO0010858509	Swedbank FS	124 500 000	-90 906	0,210	0,127	0,337	419 565	11,44 %
			461 500 000	-354 639				1 674 455	42,42 %
		Total:	1 087 990 401	-2 338 605				9 756 339	100,00 %

Stamdataoversikt

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Husbanken						
Farsund - Husbanken - flytende rente	11491129	03.03.2025	905 861	0,08 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11495300	01.06.2022	156 704	0,01 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11495680.10	01.10.2029	473 476	0,04 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11498058.10	01.04.2030	864 075	0,08 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11498058.40	01.04.2031	935 456	0,09 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11508847.30	01.11.2034	2 360 356	0,22 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11512862.30	01.08.2035	2 473 657	0,23 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11512862.40	01.11.2035	1 254 920	0,12 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11516787.10	01.04.2036	7 098 749	0,65 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11516787.40	01.01.2037	1 336 937	0,12 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11520588.10	01.04.2037	2 540 077	0,23 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11520588.40	01.07.2037	2 574 204	0,24 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11520588.50	01.10.2037	2 578 590	0,24 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11520595.30	02.11.2037	2 642 279	0,24 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11524182	03.05.2038	11 560 514	1,06 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11528856	02.05.2039	4 320 169	0,40 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11532000	01.06.2040	3 164 286	0,29 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11534851	01.06.2041	6 604 984	0,61 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11537568	02.05.2042	423 485	0,04 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11539819	01.06.2043	14 363 762	1,32 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11541509	01.04.2044	9 317 757	0,86 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11543243	01.05.2045	14 460 103	1,33 %	0,827	
Farsund - Husbanken - Flytende rente	11544253	01.05.2051	15 000 000	1,38 %	0,827	
			107 410 401	9,87 %	0,827	

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Kommunalbanken						
Farsund - KBN - Fast - 10.09.25	20150409	10.09.2040	67 080 000	6,17 %	2,370	10.09.2025
Farsund - KBN - FRN 20/22	20200116	21.09.2022	145 000 000	13,33 %	0,840	15.09.2021
Farsund - KBN - FRN 21/23	20210068	18.09.2023	207 000 000	19,03 %	0,330	17.09.2021
Farsund - KBN - FRN 21/24	20210186	21.05.2024	100 000 000	9,19 %	0,590	22.11.2021

519 080 000 47,71 % 0,786

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Swap 14.12.2021						
Farsund - Swap - 14.12.21	1071378/1357041	14.12.2021	50 067 880	4,60 %	3,380	14.12.2021
Farsund - Swap - 14.12.21	1071378/1357041	14.12.2021	-50 067 880	-4,60 %	0,210	14.09.2021
			0	0,00 %	INF	
Hovedbok, Swap 15.12.2022						
Farsund - Swap - 15.12.2022	1574219/2165956	15.12.2022	50 000 000	4,60 %	1,980	15.12.2022
Farsund - Swap - 15.12.2022	1574219/2165956	15.12.2022	-50 000 000	-4,60 %	0,210	15.09.2021
			0	0,00 %	INF	
Hovedbok, Swap 23.05.2025						
Farsund - swap - 23.05.25	1683410/2452785	23.05.2025	77 175 000	7,09 %	1,240	23.05.2025
Farsund - swap - 23.05.25	1683410/2452785	23.05.2025	-77 175 000	-7,09 %	0,410	23.11.2021
			0	0,00 %	INF	
Hovedbok, Swap 16.12.2027						
Farsund - swap - 16.12.27	1859323/2997260	16.12.2027	125 000 000	11,49 %	2,725	16.12.2027
Farsund - swap - 16.12.27	1859323/2997260	16.12.2027	-125 000 000	-11,49 %	0,000	16.03.2022
			0	0,00 %	0	
Hovedbok, Swap 14.12.2027						
Farsund - swap - 14.12.27	109893	14.12.2027	80 000 000	7,35 %	1,560	14.12.2027
Farsund - swap - 14.12.27	109893	14.12.2027	-80 000 000	-7,35 %	0,000	14.03.2022
			0	0,00 %	0	
Hovedbok, Verdipapirmarkedet						
Farsund - Danske Bank - FRN 19/22	NO0010864309	16.03.2022	121 000 000	11,12 %	0,319	16.09.2021
Farsund - DNB - SRT 6 mnd - 18.11.21	NO0011001885	18.11.2021	118 000 000	10,85 %	0,400	
Farsund - Sparebank1 - FRN 2 år 23.01.23	NO0010920721	23.01.2023	98 000 000	9,01 %	0,405	25.10.2021
Farsund - Swedbank FS - FRN 19/21	NO0010858509	15.09.2021	124 500 000	11,44 %	0,337	
			461 500 000	42,42 %	0,363	
			Total: 1 087 990 401	100,00 %	0,897	